

Viimaste aegade kevaded

Kui küsisin tuttavatelt, milline on ideaalne kevad, siis vastus oli: päikeseline, soe (kevadlilledega), lumi võiks lahkuda märtsis, põllule tahaks aprillis. Ja et poleks põuda...

Astronoomiline kevad algab teatavasti siis, kui täheteadlased seda välja kuulutavad (tänavu 20. märtsil kell 18.15); kliimaatiline aga siis, kui taimedel algab kasvuperiood, mil ööpäeva keskmine õhutemperatuur ületab püsivalt $+5^{\circ}$. Varakevad – aeg, mil maapind sulab ja soojeneb –, on siis juba möödas.

Kõige kergem on eri paikade kliimaolusid võrrelda meteoroloogiliste ehk kalendriliste aastaegade näitajate järgi. Selleks on välja töötatud kliimanormid (harilikult 30 aasta keskmised näitajad). Häda on selles, et kliima muutub ja normid koos sellega...

Otsustage ise: kolme kevadkuu keskmine õhutemperatuur Tartus oli aastate 1881–1960 kohta $3,8^{\circ}$, ajavahemikus 1961–1990 juba $4,4^{\circ}$, praegu kasutusel olevate normide järgi (1981–2010) aga $5,3$ kraadi. Samas pole näiteks sademete hulk aastakümnete jooksul eriti muutunud.

Millised näitajad siis iseloomustavad viimaste aegade keskmist kevadet? Eesti territooriumi keskmiseks õhutemperatuuriks on ilmateenistuses arvatud $4,6^{\circ}$. Riigi kagunurgas Võrus on sesoon kõige soojem ($5,7^{\circ}$), jahe aga saarte läänerannikul (Vilsandil $4,6^{\circ}$).

Sademeid tuleb keskmiselt 110 mm. Võru ja Vilsandi näitajad on vastavalt 118 ja 93 mm. Viimastel aastakümnetel hakkavad põuailmingud sagenema kevaditi.

Pruuniks peaks Eesti elanik ruttu saama just Vilsandil, kus kevadel on päikest näha kesketläbi 218 tundi, ligi 30 tundi enam võrreldes Võru või Tartuga. Ka tuule keskmine kiirus on rannikul palju suurem (Vilsandil $5,6$ ja Võrus $2,6$ m/s).